

A86/43

4 december 1986.

SANCTIES TEGEN SYRIË WEGENS BOM OP HEATHROW (II)

In dit rapport, het tweede in een serie van vier, wordt iets weergegeven van de wijze waarop de vrienden van Syrië in het Midden Oosten hebben gereageerd op de strafmaatregelen tegen dat land. Het valt daarbij op dat in deze kringen de sancties tegen Damascus nogal eens worden geïnterpreteerd als stappen tegen de Arabische natie. Voorts kan geconstateerd worden dat de verbale solidariteit (nog) niet is geconcretiseerd in tegenmaatregelen of meer. Tenslotte mag het niet onvermeld blijven dat het Libische persbureau een apart berichtje heeft gedistribueerd over de Nederlandse opstelling in deze kwestie.

SANCTIES TEGEN SYRIË WEGENS BOM OP HEATHROW (II)

Lybië.

Naar aanleiding van de Britse strafmaatregelen tegen Syrië gaf het als ministerie van Buitenlandse Zaken fungerende Lybische Volkscomite voor Betrekkingen met het Buitenland een verklaring uit waarin onder meer viel te lezen dat het Engelse besluit "een uiting is van racistische, anti-semitische vijandschap en een aankondiging van een van haat vervulde kruistocht tegen de Arabische natie"* . Als straf voor Londen werd het Lybische luchtruim gesloten voor Britse vliegtuigen.

De mededeling van een woordvoerder van het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken dat Den Haag voorstander was van EG-maatregelen tegen Damascus betekende volgens het Lybische persbureau dat Nederland "zich heeft aangesloten bij de racistische en vijandige campagne die de kindermoordenaar THATCHER tegen Syrië voert"*** .

Een dag voor het EG-beraad op 10 november waarschuwde het Volkscomite dat een daad van agressie tegen Syrië zou worden aangemerkt als een tegen de gehele Arabische natie gerichte aktie. Lybië zou daarom op eventueel door de Twaalf te nemen stappen reageren met tegenmaatregelen*** . Na afloop van het Europese beraad voorspelde het Lybische persbureau dat de consequenties van het daar genomen besluit niet in het belang van de Europeanen zouden blijken te zijn. De Arabieren zouden namelijk zeker niet stil blijven zitten nu er "onverantwoordelijke maatregelen" tegen Syrië waren genomen**** .

Lybische mantelorganisaties.

Het in Tripoli gevestigde algemeen secretariaat van het 'Pan-Arab Command of Revolutionary Forces in the Arab Homeland' (PAC) gaf op 9 november 1986 een verklaring uit***** . Daarin werd Syrië het voorwerp genoemd van "terroristische agressie". Gesteld werd dat een woordvoerder van het Britse ministerie van Buitenlandse Zaken de werkelijke doelstelling van de anti-Syrische maatregelen had onthuld toen hij zei dat de PLO-kantoren in Damascus en de Palestijnse opleidingskampen in Syrië gesloten moesten worden.

* Lybische televisie dd. 25-10-1986.

** JANA (Tripoli) vanuit Den Haag dd. 6-11-1986. Sinds de Amerikaanse luchtaanval op Lybië in april, die werd uitgevoerd vanaf Britse vliegvelden, worden REAGAN en THATCHER in de Lybische media betiteld als kindermoordenaars.

*** JANA (Tripoli) dd. 10-11-1986.

**** NRC-Handelsblad dd. 11-11-1986.

***** JANA (Tripoli) dd. 10-11-1986. Het 'Pan-Arab Command' is in het voorjaar van 1985 op instigatie van Lybië opgericht. Daarbij zijn allerlei revolutionaire Arabische groeperingen aangesloten, die zich kunnen vinden in de krijgshaftige retoriek van KADHAFI en de zijnen. Volgens de Lybische media reageerden indertijd ook enkele Arabische clubjes in West-Europa enthousiast op de oprichting van deze overkoepelende organisatie. Interessant mag het genoemd worden dat ook enkele groeperingen van Iraakse Koerden, waaronder de ook in Nederland over aanhang beschikkende 'Kurdish Democratic Party' (KDP) van de gebroeders BARZANI, bij het commando zijn aangesloten.

Dezerzijds is niet bekend aan welke Britse uitspraak hier werd gerefereerd, maar waarschijnlijk heeft Londen laten weten dat kantoren en kampen van organisaties als de ABU NIDAL-groep dicht moesten.

De algemene leiding van het PAC waarschuwde op 10 november de die dag in Londen vergaderende EG-landen voor de consequenties van de door hen te nemen besluiten en liet weten reeds te studeren op "praktische maatregelen op alle niveaus's". De commandant van het PAC, en dat is KADHAFI zelf, had op voorhand de onder de organisatie vallende "eenheden in staat van paraatheid laten brengen"* .

Van 27 tot 29 november hield het algemeen secretariaat van het PAC vervolgens een buitengewone vergadering in Damascus. Na afloop werd een verklaring uitgegeven** . De deelnemers hadden zich gebogen over de "terroristische, racistische en kolonialistische agressie" van Amerika en Engeland tegen Syrië. Besloten werd dat de aangesloten groeperingen publiciteitscampagnes zullen gaan beginnen om de internationale opinie op de hoogte te brengen van wat er werkelijk gaande is en die zo in beweging te brengen. Gewerkt zal worden aan de boycot van produkten uit Amerika, Engeland en zich op soortgelijke wijze gedragende landen. Plannen zullen worden gemaakt voor het geval Syrië of een ander Arabisch land daadwerkelijk zal worden aangevallen. Begonnen zal worden met de opbouw van een uit leden van bij het PAC aangesloten groeperingen te vormen eenheid, die uiteindelijk zal moeten uitgroeien tot een Arabisch nationaal bevrijdingsleger. De reactionaire Arabische staten worden gewaarschuwd dat hun gedrag het Amerika en de Westeuropese landen mogelijk maakt Lybië en Syrië te bedreigen.

De raad van gedelegeerden bij het in de Lybische hoofdstad gevestigde permanente secretariaat van het 'Arab People's Congress' kwam op 17 november bijeen om solidariteit met Syrië te betuigen*** .

Iran

Na afloop van een kabinetsvergadering op 26 oktober verklaarde de Iraanse premier Mir Hussein MUSAVI dat zijn land Syrië steunde tegenover de samenzwering waar Damascus het slachtoffer van was geworden. Hij gaf voorts de verzekering dat de verzetsstrijd van de islamitische natie "zal doorgaan zolang Israël als kankergezwel in het Midden Oosten aanwezig is en de arrogante machten in de wereld het onnatuurlijke bestaan van dat land blijven verdedigen"**** .

* JANA (Tripoli) dd. 10-11-1986.

** JANA (Tripoli) vanuit Damascus dd. 1-2-1986.

*** JANA (Tripoli) dd. 18-11-1986. Het 'Arab People's Congress' (APC) is aan het eind van de jaren zeventig opgericht als overkoepelende organisatie voor al die Arabische groeperingen die zich verzetten tegen het vredesproces tussen Egypte en Israël. Het APC is aangesloten bij de Wereldvredeeraad (WVR). De secretaris-generaal van het APC, de Lybiër Omar AL-HAMDI, is lid van het presidium van de WVR. Organen van het APC vergaderen meestal in Tripoli, maar soms ook in Aden en Damascus en de laatste tijd ook wel in Khartoem. Er bestaan sterke banden tussen het APC en het eveneens in Tripoli gevestigde 'International Secretariat for Solidarity with the Arabs and Their Central Cause - Palestine'. Omar AL-HAMDI is tevens voorzitter van dit lichaam, dat op zijn beurt ook nauw samenwerkt met de WVR.

**** Radio Teheran dd. 26-10-1986.

De machtige parlamentsvoorzitter Akbar HASHEMI-RAFSANJANI, die naar inmiddels is gebleken door Washington werd ingeschat als gematigd, gaf als zijn mening dat de Britse stappen tegen Syrië pasten binnen een westers complot* .

De Iraanse minister van Buitenlandse Zaken Ali Akbar VELAYATI arriveerde op 31 oktober in Damascus voor een tweedaags bezoek. Hij kwam een steunbetuiging van president Ali KHAMENEI brengen** . Voorzover bekend was deze minister de eerste bewindsman die Syrië bezocht na het bekend worden van de Britse strafmaatregelen.

In een commentaar toonde de Iraanse radio zich hoogst ontevreden over de reacties van de Arabieren op de sancties tegen Damascus. Gezegd werd dat Egypte, Jordanië en Marokko achter de Britten waren gaan staan en dat de andere Arabieren het bij verbale protesten lieten*** . Dat ook Teheran zelf - in ieder geval naar buiten toe - het bij woorden alleen liet, was de boze commentator blijkbaar ontgaan.

Op 10 november, de dag waarop de ministerraad van de EG in Londen vergaderde over maatregelen tegen Syrië, waarschuwde het ministerie van Buitenlandse Zaken in Teheran de bondgenoten van de Britten niet in de valstrik te trappen die was opgezet door Londen en Tel Aviv**** .

Zuid-Jemen.

De Zuidjemenitische 'Council for Peace, Solidarity and Friendship with Peoples' gaf naar aanleiding van de Britse stappen een verklaring uit***** . De maatregelen van Londen werden veroordeeld onder meer omdat deze gebaseerd heetten te zijn op zwakke voorwendsels van de soort die Washington had gebruikt om de aanval op Lybië in april te verdedigen. Het Engelse besluit werd voorts een bewijs genoemd van de "agressieve intenties van de imperialisten jegens het militante Syrische volk".

Een als gezaghebbend omschreven bron binnen het ministerie van Buitenlandse Zaken veroordeelde de stappen van Londen eveneens en zei dat de Britten zich hiermee in het conflict in het Midden Oosten aan de zijde van Israël hadden geschaard***** . En na het EG-besluit tot sancties telefoneerde de bewindsman op dit departement, minister Abdal-Aziz AL-DALI, met zijn Syrische ambtgenoot Farouk AL-SHAR' om hem zijn solidariteit te betuigen***** .

Algerije.

In een verklaring zei het Algerijnse ministerie van Buitenlandse Zaken dat de motivering van het Britse besluit tot strafmaatregelen niemand had overtuigd. Syrië werd het slachtoffer genoemd van pogingen "om het land te isoleren, te provoceren en onder druk te zetten om het te bewegen de eminente positie op te

* IRNA (Teheran) dd. 27-10-1986.

** Radio Teheran dd. 2-11-1986.

*** Radio Teheran dd. 1-11-1986.

**** NRC-Handelsblad dd. 11-11-1986.

***** Radio Aden dd. 25-10-1986. Dat deze raad nauw is verbonden met het regiem blijkt genoegzaam uit het feit dat het bestuur wordt benoemd door het politburo van de 'Yemenite Socialist Party' (YSP), de regeringspartij (vgl. het in Aden verschijnende 'English Daily Bulletin' dd. 17-6-1986). De raad is aangesloten bij de 'Afro-Asian Peoples Solidarity Organization' (AAPSO), de in Cairo (!) gevestigde internationale communistische mantelorganisatie voor Azië, Afrika en het Midden Oosten.

***** ANA (Aden) dd. 28-11-1986.

***** SANA (Damascus) dd. 13-11-1986.

geven die het inneemt in de confrontatie tussen Arabieren en zionisten". Deze campagne, zo werd gesteld, maakte deel uit van een veel omvangrijker operatie tegen de gehele Arabische natie om haar legitieme rechten op te geven en concessies te doen. Tenslotte werd de "totale steun" van Algerije aan Syrië bevestigd* .

Palestijnen.

De verschillende op Damascus georiënteerde Palestijnse verzetsgroepen veroordeelden de Engelse stappen tegen Syrië krachtig en noemden deze een reactie op de anti-imperialistische en anti-zionistische politiek van dat land. Opmerkelijk genoeg sleepte het PFLP/GC van Ahmed JIBRIL de NAVO erbij door erop te wijzen dat Damascus zich standvastig had betoond tegenover het "officiële terrorisme" dat door dit bondgenootschap werd bedreven tegen volkeren die "voor vrijheid in het algemeen strijden"** .

De ARAFAT-getrouwe en daarom zeker niet pro-Syrische voorzitter van de 'Palestine National Council' (PNC), sheykh Abdal-Hamid AL-SA'IH veroordeelde in een verklaring de Britse maatregelen tegen Syrië. Hij gaf tegenstanders van het fenomeen terreur de raad zich te keren tegen "de onverzettelijke en terrorisme vriendelijke zionisten en hun Israëlische staat"*** .

Arabische arbeiders.

Het algemene secretariaat van de 'International Confederation of Arab Trade Unions' (ICATU) veroordeelde in een verklaring "de provocatieve stappen van de Britse regering alsmede de daarmee gepaard gaande lastercampagne tegen de Arabieren****

* Radio Algiers dd. 26-10-1986.

** Radio Damascus dd. 25-10-1986.

*** Radio Sanaa dd. 26-10-1986.

**** Televisie Damascus dd. 26-10-1986. De ICATU, die zich de laatste jaren herhaaldelijk in pro-Lybische en pro-Syrische zin uitlaat, heeft de strijd tegen imperialisme en (neo-) kolonialisme hoog in het vaandel staan. De organisatie is aangesloten bij de Wereldvredeesraad (WVR), terwijl haar secretaris-generaal, de Lybiër Ahmed JALLOUD, lid is van het presidium van die communistische mantel. De ICATU onderhoudt voorts nauwe banden met het Wereldvakverbond, een andere mantelorganisatie.